

DJEČJI PODLISTAK »HRVATSKE RIJEČI«

Hrcke

16. ožujka 2018.

Broj 162

ISSN 1821-3758

9 771821 375004

Dragi čitatelji *Hrcka*!

Iako smo još uvijek u korizmi, broj koji je pred nama u duhu je Usrsa. Moram priznati kako se ovome blagdanu jako veselim. Sve je lijepo, mirisno, veselih boja; sve se nanovo rađa i budi, baš kao i priroda oko nas. Za koji dan stiže nam i proljeće, divno godišnje doba. Smijem li pitati, je li se tko zaljubio? Dobro, znam: o tome nećemo pisati u novinama, to je ipak slatka tajna. Ako ste se zaljubili, divno, a ako još niste iz tko zna kog razloga, ne brinite doći će i to, kad-tad. Proljeće je kao stvoreno za ljubav, ali nije jedino. Zapravo, svi su dani stvoreni za ljubav. Iskoristite to i širite ljubav, vi to ipak najbolje znate.

Na stranicama koje slijede, dobro sve pregledajte jer se tu kriju oni skoro već veliki, učenici četvrtih razreda. Možda je baš tu onaj zgodni dečko ili ona slatka cura. Dobro, šutjet ću, obećavam!

Do proljetnog raspusta ima još malo vremena, zagrijte stolicu, da ne biste to morali raditi u lipnju i čim stignete »škicnite« u naš podlistak *Hrcka*.

Svima vam želim sretan i veseo Uskrs!

Željka

IMPRESUM

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

Urednica izdanja: Željka Vukov

Suradnici: Ivana Petrekanić Sič, Bernadica Ivanković, Marina Piuković, Vesna Huska, Zoltan Sič, Nevena Gabrić, Ivana Matić, Slađana i Petar Tikvicki

Lektor: Zlatko Romić

Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi

Ilustracije: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov

Obrada fotografija: Nada Sudarević

E-mail: hrhrcko@gmail.com

Uspjesi hrvatskih odjela

Matematika

Učenici hrvatskih odjela i ove godine su postigli hvale vrijedne rezultate na općinskom natjecanju iz matematike. Od njih 15 koji su rješavali testove na hrvatskome čak se 10 plasiralo dalje, na okružno natjecanje. Najviše nagrađenih učenika je iz OŠ *Matko Vuković*: **Andrija Matković**, učenik trećeg razreda, osvojio je prvo mjesto; **Lea Vojnić**, učenica četvrtog razreda, treće mjesto; **Andrija Mandić** i **David Šarčević**, učenici petog razreda, također treće; iz šestog razreda **David Kozma** je osvojio treće mjesto, dok su **Lucia Mamužić** i **Marija Šarčević** dobile pohvalu;

Matea Rudinski, učenica sedmog razreda, također pohvalu.

Iz OŠ *Ivan Milutinović* učenik petog razreda

Matija Ivković Ivandekić dobio je pohvalu, a iz OŠ *Matija Gubec* iz Tavankuta učenik osmog razreda **Ivan Skenderović** osvojio je treće mjesto.

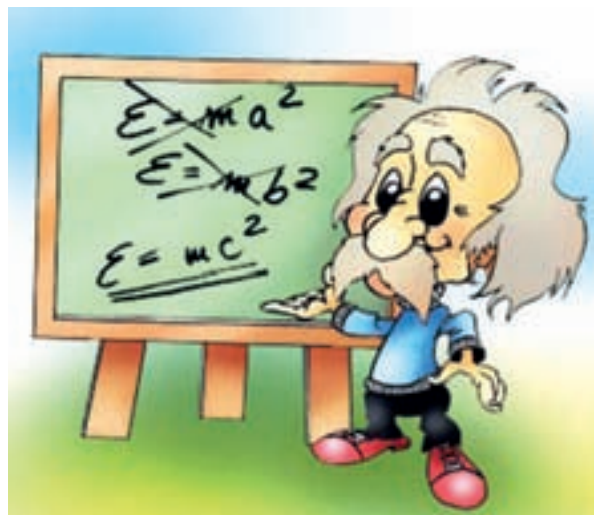
Geografija

Na općinskom natjecanju iz geografije među brojnim natjecateljima drugo mjesto osvojio je **Ivan Huska**, učenik 7. razreda OŠ *Ivan Milutinović* iz Subotice.

Šah

Općinsko prvenstvo u šahu za učenike osnovnih škola održano je 1. ožujka u OŠ *Sándor*

Petőfi u Hajdukovu. Na natjecanju su sudjelovali i učenici hrvatskih odjela, te odnijeli pobjedu u ekipi viših razreda. Prvo mjesto u svojoj kategoriji odnio je **Andrija Mandić**, dok je treće mjesto zauzeo **David Mačković**, te su se tako plasirali na okružno natjecanje. Obojica su učenici 5. razreda OŠ *Matko Vuković* u Subotici.

Fizika

Na okružnom natjecanju iz fizike među svojim vršnjacima drugo mjesto osvojila je **Matea Rudinski**, učenica 7. razreda OŠ *Matko Vuković* iz Subotice.

Svima čestitamo na postignutim rezultatima i želimo puno uspjeha na daljim natjecanjima.

Hrckov godišnjak

Staro je pravilo da stariji imaju prednost. Stoga smo ovoga puta prednost dali »najstarijim« učenicima nižih razreda osnovnih škola. Na ovim stranicama vidjet ćete sve učenike hrvatskih odjela koji su rođeni 2007./2008. godine. Posjetili smo ih i saznali brojne zanimljivosti. Dobro sve pregledajte i pročitajte po čemu su oni posebni.

OŠ *Vladimir Nazor*, Đurđin – 4. h čini **Mladen Kovačević**, a učiteljica je **Verica Farkaš**. Iako je u ovome razredu samo jedan učenik, on se također druži i s mlađim prijateljima. Mladen i učiteljica imaju poseban radni odnos, a prijateljice iz nižih razreda su također tu kada pomoć zatreba.

OŠ *Matko Vuković*, Subotica – 4. h čine: **Tomislav Mačković, Petra Vojnić Tunić, Anđela Kutuzov, Luka Kozma, Slaven Pećerić, Lea Vojnić Purčar, Lea Vojnić, Martin Vukov i Ivan Lulić**. Učiteljica je **Ana Čavrgov**. Njih možete pronaći u centralnoj zgradi škole ili kako oni rado govore - u velikoj školi. Učionica im se nalazi u potkrovlju, odmah pored školske knjižnice. Kako su sami rekli, lijepo se slažu u razredu, poštuju i pomažu jedni drugima i kada je riječ o uče-

nju, ali i prijateljstvu. U ovome razredu možete susresti folkloraše, tamburaša, harmonikaša, recitatore, hokejaša, balerinu... Možda mi nećete vjerovati, ali ovdje ima sjajnih matematičara koji sudjeluju na brojnim natjecanjima. Otkrili su nam da im prijateljstvo puno znači, te da se rado druže i izvan škole.

OŠ *Sveti Sava*, Subotica – 4. h čine: **Danijel Brajković** i **Franjo Rudinski**, učiteljica je **Nataša Pastva**. Ako poželite doći do njih i vidjeti kako su kreativni i radni, evo detalja o njima. Nalaze se u maloj školi i oni su u kombiniranom odjelu s učenicima trećeg, drugog i prvog razreda. Danijel i Franjo su pravi prijatelji i družu se i izvan škole, a svađe su kod njih rijetke pojave. Franjo svira tamburu, a Danijel trenira nogomet. Kako su nam sami rekli, rado pomažu mlađim prijateljima u odjelu.

OŠ *Matija Gubec*, Tavankut – 4. a čine: **Martin Vuković**, **Fabijan Dulić** i **Luka Vuković**, učiteljica je **Marica Skenderović**. U ovome odjelu imamo tri musketira koji se družu u kombiniranom razredu s godinu dana mlađim đacima. Dobri su i sada već po-

znati recitatori, odlični učenici i prijatelji, a otkrili su nam i jednu tajnu: vole puno pričati, što je učiteljica potvrdila. Da su svestrani govori podatak da Fabijan svira tamburu, Luka ide na folklor, a Martin trenira nogomet.

OŠ *Ivan Milutinović*, Mala Bosna – 4. e čine: **Tanja Stantić** i **Marko Vuković**, a njihova učiteljica je **Branislava Milanović**. Tanja i Marko dijele školske klupe s učenicima iz trećeg razreda, a rado se družu sa svima u školi. Tanja voli crtati, dok Marko voli nogomet. Otkrili su nam i podatak da jako vole čitati *Hrčka*, te da se vesele svakom novom broju.

OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica – 4. c čine: **Marija Magdalena Huska** i **Marko Đukić**, učiteljica je **Biljana Vojnić Hajduk**. Marko i Marija Magdalena iako na prvi pogled izgleda da su sami, to nije tako, jer se

oni nalaze u kombiniranom odjelu skupa s učenicima trećeg razreda. Oni su za njihov razred rekli da im je ovako odlično da ih ima dvoje i da se lijepo družu i slažu, te da se rado igaju s mlađima. Ukoliko se i dogode neke rijetke i beznačajne svađe, objasnili su nam da se jednostavno pomire. Na satu svatko prati svoje, a oni su bili iskreni i rekli kako misle da je učiteljici teže nego njima, jer mora raditi i s trećim razredom.

Iako je ova generacija malobrojna, oni su posebno dobri, mirni, odgojeni i marljivi đaci. Sve učiteljice su imale samo riječi hvale, što je, priznat ćete, i njihova zasluga. Zapravo, ovo su generacije na koje mogu i trebaju biti ponosni roditelji, učiteljice, pa i kompletna hrvatska zajednica.

Ž.V.

KNJIGA
baš za mene

SARA PENNYPACKER

Pax

Ovo je priča koja je ujedinila sve kritičare da je veoma brzo proglase klasikom. To je priča o ljubavi i gubitku, prirodi i slobodi, samovrednovanju i traženju sebe. Dirljiva priča o povezanosti dječaka i lisca. Dovoljno za preporuku, ali dodat ću još nekoliko detalja da vas svakako potakne da ju pročitate. Peter je dvanaestogodišnji dječak kojem je majka umrla kada je imao sedam godina. Na dan pogreba je pronašao mladog lisića u šumi, uzima ga, daje mu ime Pax (Mir) i među njima se rađa nevjerovatno i blisko prijateljstvo. Pax postaje Peterova utjeha, njegova najveća sreća i utočište. No, moraju se rastati. Peter odlazi živjeti kod djeda, a Paxa ostavlja u šumi... Ipak, Peter i Pax učinit će sve da ponovno budu zajedno, a na tome putu susreću različite likove koji će im pomoći.

stiholjupci

Ne pravi se Englez

Svi danas koristimo riječi koje ne pripadaju našem jeziku pa naš govor često izgleda kao smetnje na prekooceanskoj telefonskoj vezi.

Malo zdrmana pjesma

Uz mlijeko na **bread**
ja namažem med,
operem zube,
pa pođem u **bed**.
A ujutro mi šapne **sun**
»Ustaj, dušo, došao je dan!«
Pa s torbom koja je **full**
ja idem u **school**.
I malo se igram,

a malo i mučim,
dok lagano **english** učim.

Čitatelju mladi,
sve podebljane riječi
prevedi na hrvatski.

Igor Čumandra

Kujna

»Faljnis, majko«! – zna se, reduša je uvek u kuhinji. »Navike, derane! Naprid, naprid, ded friško unutra, zdravo je zima! Daj vamo kaput, a ti sidi tute na stoc, zgrij se.« Još nisi ni sio, ni ruke ka šporelju pružio, a majka se već vratila u kujnu. Meće čislo u džep od ruva – dočekaće krunica dok narani majka unuka! Iako je korizma, dobra dila su važna ko i molenje. Ljubi i miluje po kosi: »Jesi gladan, rano moja? Pa nalda si gladan... Evo malo pogače, užnu još nisam pristavila, al oma ću, dite moje... Mož nasuva s krumpirom? Jel bolje gomboca, to voliš najvećma, nalda?« U kuhinji je tako vruće, majka ređa lipe riči, a kroz pendžer sve se bili – ko u priči!

reduša – žena koja vodi kućanstvo, kuha, uređuje kuću;

kujna – kuhinja

deran – dječak, momčić, muškić;

friško – brzo;

šporelj - štednjak

čislo – krunica, očenaši, patrice;

krunica - 1. krunica, niz zrna na vezu za odbrojavanje izgovorenih molitava; 2. pobožnost Majci Božjoj uz pomoć čisla; 3. dio cvijeta u vjenčiću sraslih ili razdvojenih listića.

rano moja – u govoru se čuje kao tepanje, umilna riječ dragim mlađim osobama

pogača – savijača, tijesto umiješano i razvučeno, punjeno makom, bademima, orasima, sirom..

nasuvo – kuhani široki rezanci pomiješani s makom/sirom...

gomboc – jelo od tijesta s krumpirom punjeno šljivama, pekmezom...

najvećma – najviše

nalda – je li

ređat – 1. redati, slagati u red, u niz; 2. nabrajati, navoditi, nizati; 3. nizati se, ići po redu

sve se bili – sve se bijeli

Vesna Huska

Hrvatski jezik

Piše: Ivana Matić

I riječi imaju svoju porodicu

Jeste li znali da je pisanica bojom ukrašeno jaje? Običaj se bojanja pisanica odvija u vrijeme Uskrsa. Riječ je nastala od glagola pisati. On je u davna vremena značio i crtati, bojati, šarati. Zato su pisanice šarene i ukrašene srcima, golubovima i lijepim porukama. Od glagola pisati mogu nastati i mnoge druge riječi, kao npr. pisanka, pismo, pisanje, pisac, potpis, otpis, opis, opisati, zapisati, prepisati itd. Riječi i dalje imaju značenje povezano s pisanjem, ali zbog dodanih nekoliko glasova označavaju različito. Tako je pisanka bilježnica u koju se piše, a pisac osoba koja piše.

Uz dodavanje nekoliko glasova prije ili nakon osnove riječi mijenja se značenje riječi. Taj se postupak naziva tvorba riječi. Riječi koje imaju isti korijen i slično značenje čine tvorbenu porodicu. Porodicu riječi čine i uskr-snuti, uskrsnuće, uskrsni i Uskrs.

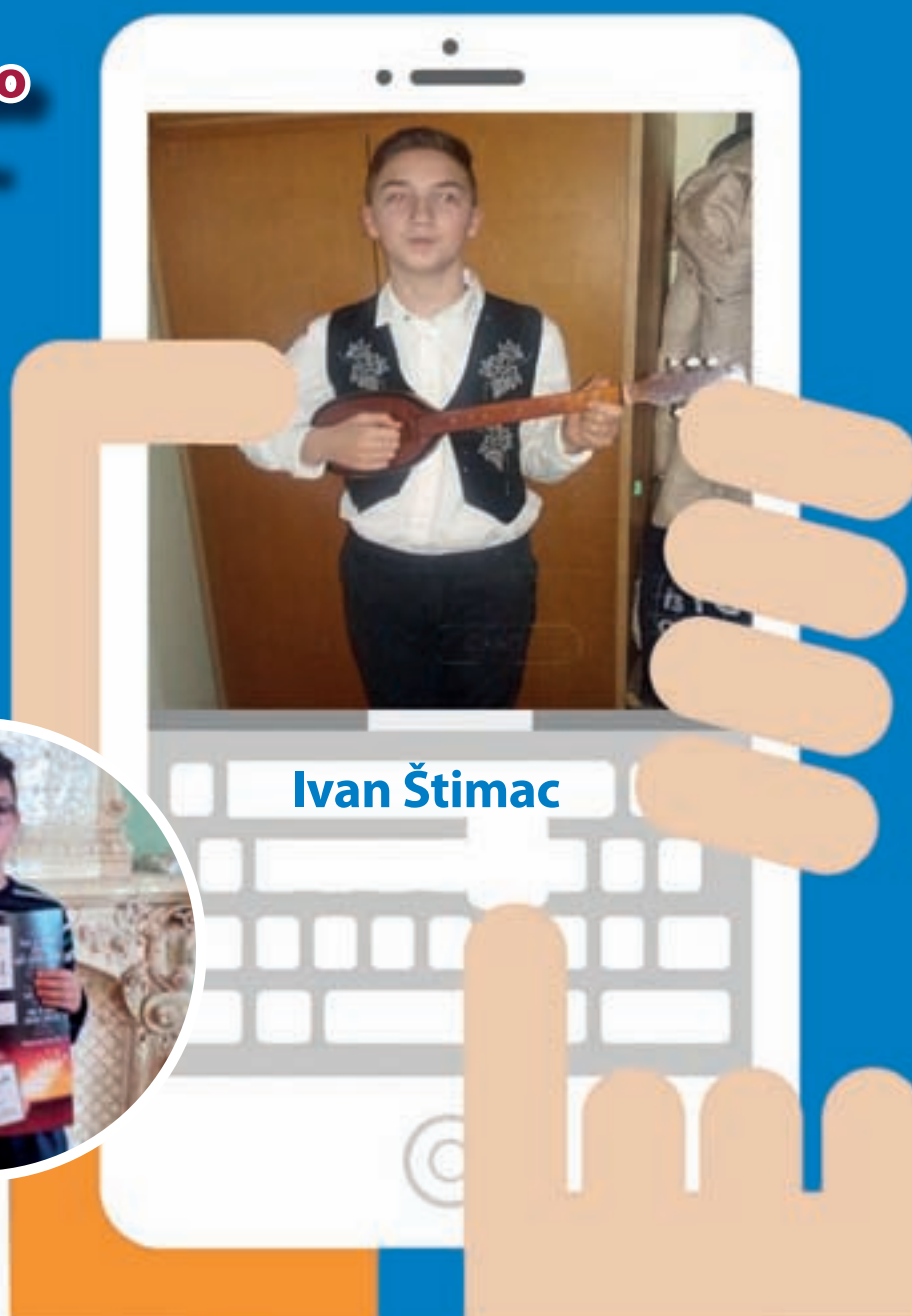
Jesu li riječi pas, džukela, ker i ćuko porodica riječi?

Jesu li riječi peći, pečeno, pekar, pecivo, pekač, pečenje porodica riječi?

Iz niza riječi izdvoji tri porodice. igra, kućica, ruka, igračka, okućnica, rukavica, kućerina, igralište, ručni, igrač, kuća, ručica

Načini porodicu riječi od riječi riba.

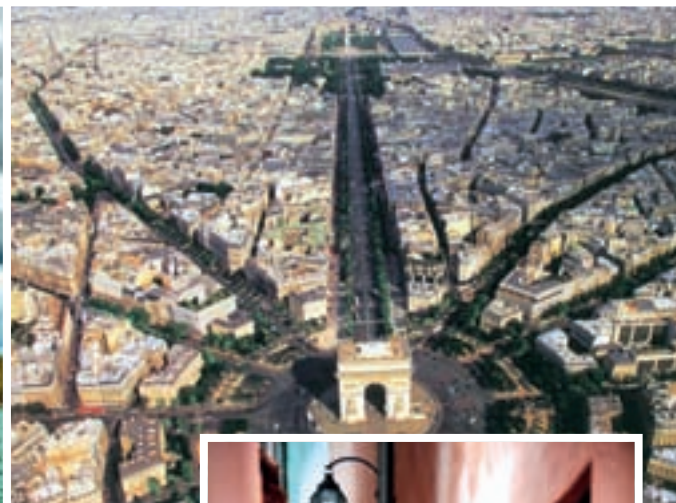
Upoznajmo vršnjake...

Ivan Štimac

Upoznajmo vršnjake...

- ☐ Zovem se **Ivan Štimac**.
- ☐ **Pohađam** V. 4, razred OŠ Jovan Dučić u Petrovaradinu.
- ☐ Moju **obitelj** čine mama **Irena** (45), tata **Marijan** (49) i sestra **Kristina** (18).
- ☐ Kad **porastem**, bit ću programer.
- ☐ **Volim** igrice, kick-box, dinosaure, svirati tamburu, avanture i putovanja
- ☐ **Ne volim** balet, golf, nepravdu i da me sestra maže kremama.
- ☐ **Prepoznatljiv** sam po filozofskim odgovorima i znatiželji.
- ☐ U **slobodno vrijeme** gledam *Galileo*, sviram već tri godine tamburu u HKPD-u *Jelačić* i idem na kick-box godinu dana.
- ☐ Omiljene **knjige** su mi *Družina Pere Kvržice* i *Bijeli Očnjak*
- ☐ Omiljena **pjesma** mi je *Ja ratujem sam* od *Riblje čorbe*.
- ☐ U školi su mi omiljeni **predmeti** matematika i tjelesni odgoj.
- ☐ Najbolji **prijatelj** mi je **David Tot**.
- ☐ *Hrcko* je sjajan časopis, a omiljene rubrike su mi *Hrckov kuhar*, *Jeste li znali* i *Kinomanija*.
- ☐ Moja **poruka**: *Nije bitno koliko si puta pao, ako si svaki put ustao.*

Hej društvo, kako ste? Nadam se da ste dobro – jer mi idemo dalje! Pogađajte kamo putujemo!

1. Ova država se nalazi u jugoistočnoj, djelomice u srednjoj Europi. Na istoku izlazi na Crno more, a graniči se na jugu s Bugarskom, na jugozapadu sa Srbijom, na sjeverozapadu s Mađarskom, na sjeveru s Ukrajinom te na sjeveroistoku s Moldavijom. KOJA JE OVO ZEMLJA?

2. Zemlja je ovo u kojoj jedna tekućica ima daleko veću važnost od bilo koje druge: Dunav je jedna od najvećih europskih, ali i svjetskih rijeka. Protječe s oko 1075 km kroz ovu državu što čini oko 38% ukupnog njegovog toka. Čitavim svojim tokom rijeka Dunav je plovna, što joj daje velik ekonomski značaj. DRŽAVA SE ZOVE...?

3. Najuža ulica u Europi je u ovoj zemlji, u gradu Brašovu i zove se ulica Strada Sforii ili Bulevar (šaljivi nadimak koji koriste mještani). Široka je samo 130 cm, a u nekim dijelovima rastojanje između zidova iznosi tek nešto više od jednog metra. GDJE SE NALAZI OVA ULICA?

4. Zamak Korvin ili Hunyadi je jedan od najljepših zamaka u Transilvaniji. Ovaj divan zamak nalazi se

u centralno-južnoj zoni ove države, točnije u oblasti Hunedoara. Podigao ga je **János Hunyadi** na temeljima starog utvrđenja koje je naslijedio od svog oca 1446. godine dok je bio mađarski regent. Nakon njegove smrti izgradnju je nastavio njegov sin **Matija Korvin**. Sam zamak ima 42 prostorije, 2 platforme i izgrađen je na površini od 7000 m². Pristup zamku je preko drvenog mosta koji se oslanja na 4 masivna kamena stupa na rijeci Zlatești. GDJE SMO?

4. Zastava ove države je trobojka s tri jednaka vertikalna polja (od jarbola) plave, žute i crvene boje. U ovom obliku je službeno usvojena 27. prosinca 1989. godine. Smatra se da tri boje predstavljaju tri njene provincije: Transilvaniju, Vlašku i Moldaviju. ČIJA JE ZASTAVA?

5. Ime države potječe još iz rimskog razdoblja. Dolazi od riječi »romanus« što u prijevodu znači »građanin Rimskog carstva«. MI SMO U...

Putovali smo u Rumunjsku! »Bine ați venit în România« – Dobrodošli u Rumunjsku! Do sljedećeg puta – la revedere (doviđenja)!

Vaša Ana Marija!

Kad smo se umivali u cvijeću

Blagdansko je jutro. Ni jedno u godini nije bilo takvo. I sestru i mene probudio je nježni majčin glas. Toj smo se nedjelji posebno radovali. Majka nas nije trebala dugo zvati kao u obične dane kad smo zbog nečega ranije ustajale. Skočile smo iz kreveta već na prvi poziv.

Naši su običaji, osim vjerskog, imali i druga značenja. U svakom se spominjala zemlja, strahovi od nepogoda, borba s prirodom i želja za opstankom.

Čuvali su i naša sjećanja na sve koji su nam ih od davnina, zajedno s bogatom i plodnom zemljom ostavili, unatoč mnogim teškoćama i neprijateljima. Zato su nas naši stariji već od malena učili što nam zemlja donosi i koliko vrijedi svaki trud za nju uložen.

Da bismo je sačuvali, trebalo je puno rada, molitve i vjerovanja. Da blagoslovom polja žito neće uništiti ljetna oluja. Bit će puno jaja i mlijeka ako učinimo to i to. Godina će biti rodna, budemo li ...

Svaki je blagdan imao svoje posebnosti. Na Božić smo u krugu sjedali na slamu da se izlegu svi pilići, a za Uskrs šarali jaja i šibe, koje su to proljeće štatile mlade usjeve u vrtu.

Otac se brinuo da svaki običaj održimo onako kao kad je on bio dijete. Tako je bio siguran i miran da ćemo i mi isto činiti kad dođe naše vrijeme.

Zašto smo se na Cvjetnu nedjelju umivali u cvijeću? Je li po tome dobila ime? Od jutra do večeri sve se odvijalo prema određenom rasporedu. Svatko je imao svoju ulogu, kao u kazalištu. Većinu glavnih dobio je otac, a brat je redovito bio njegov pomoćnik. Samo ove nedjelje sestra i ja smo bile važnije čak i od oca. Ili se meni samo tako činilo.

Držali smo se određenih pravila pa nije bilo teško zapamtiti što je tko trebao napraviti. Tako smo i nas dvije dobro znale koja je naša dužnost pa nismo ni slušale što nam majka govori. Brzo smo se spremile i otrčale brati cvijeće.

Znajući koliko smo uzbuđene, majka nas je glasno upozoravala da pazimo dok trčimo seoskim putem ili preskačemo preko ograda. Dugo je za nama vikala da se čuvamo, jer bi zbog ogrebotine ili pada u jarak veselje u času mogao zamijeniti plač. Za mene to ne bi bilo nikakvo čudo, a ni prvi put. Dok je ona još izgovarala zadnje riječi, mi smo već bile daleko, pa i da smo htjele ne bismo ju ništa razumjele.

Cijele korizme čekale smo ovo jutro. Proljeće je već naveliko ukrasilo livade, vrtove i puteljke oko kuća. Prostrlo je zelene sagove, prošarane sitnim cvjetićima. Sve je mirisalo po vlažnoj zemlji i mladoj travi.

Držeći se za ruke, trčale smo prema bašči izvan sela gdje su nas čekale tek procvale plave ljubičice. Nabrale smo pune ruke cvijeća i požurile kući. U dvorištu je bio pripremljen lavor za umivanje, a mi smo te mirisne bukete prosule u vodu koja se zaplavila kao nebo i kao oči moje bake.

Voljela sam blagdane svoga djetinjstva, jer su bili zagonetni i gotovo nestvarni. Zašto smo se samo jedanput u godini umivali u cvijeću?

Ne znam je li voda toga jutra stvarno mirisala, ali plave ljubičice svakoga proljeća pričaju mi istu priču. O nedjelji kad smo se umivali u cvijeću i koju svi zovu Cvjetnica. Meni *Cvitnica* zvuči mirisnije pa je zato volim tako zvati.

Poslije umivanja na licu sam redovito ostavljala nekoliko latica. Namjerno bih stala pred baku čekajući da se ona zaprepasti što me je svaki puta jako nasmijalo.

»Lice ti je puno ljubičica. Nećeš valjda takva ići na misu? Pogledaj se u ogledalo! Ponavljala je baka, a ja sam se pravila da ne čujem, samo bih prstima provjerila koliko mi je cvjetića ostalo na obrazima.

Htjela sam to cvjetno jutro što duže zadržati na licu. Do samog Uskrsa kada će novo veselje ispuniti moje srce.«

Cvitnica je dolazila bez zakašnjenja svake godine prije Uskrsa, a ja sam se radovala branju plavih ljubičica i bakinim riječima:

»Lice ti je puno latica. Nećeš valjda takva ići u crkvu?«

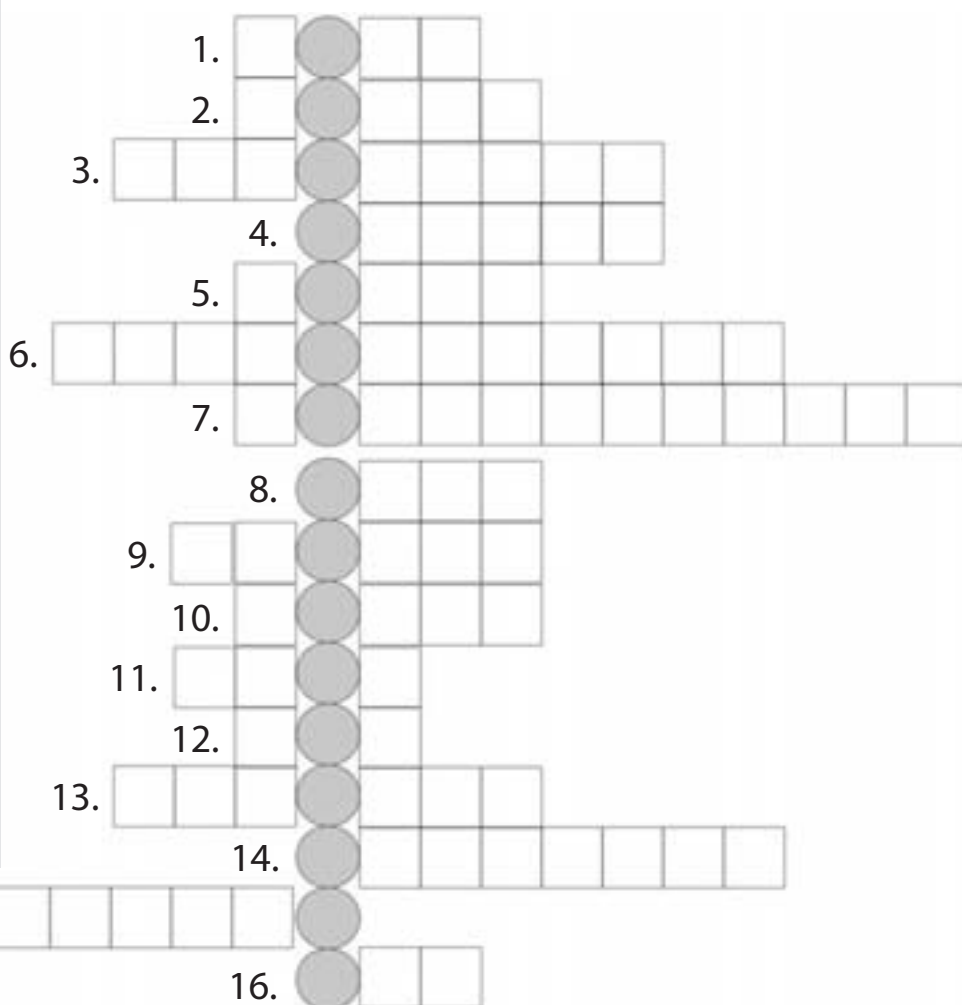
Iz knjige *Zapisanje avanture za male i velike*, Ljubica Kolarić-Dumić

MALIM KORACIMA DO VELIKIH DANA

Draga djeco, dok polako koračamo korizmenom stazom, na sigurnom smo putu do slavlja našeg najvećeg blagdana u crkvenoj godini – Uskrsa! Ipak, ljepota Uskrsa je još veća kada se sjetimo da prvo proslavimo nedjelju Cvjetnicu i tako započinjemo Veliki tjedan, potom na Veliki četvrtak u svojoj župi slavimo misu večere Gospodnje, na Veliki petak se spomenemo Isusove muke i smrti i tako nas Velika subota i Vazmeno bdijenje dovedu najvažnijem događaju – Kristovom uskrснуću.

Naučili ste da korizma završava na Veliki četvrtak navečer, ali možda ne znate kako nazivamo večer Velikog četvrtka, Veliki petak i Veliku subotu. Lijep naziv ova tri dana otkrit ćete ako se pozabavite poznatim imenima i riješite križaljku.

1. Jedini apostol koji je ostao do kraja s Isusom i stajao kod njegova križa
2. Najpoznatiji izraelski kralj – kralj po Božjem srcu
3. Rodila je Ivana Krstitelja
4. Patila je i pratila svoga sina na križnom putu
5. Gorko je plakao jer je zatajio Isusa
6. Pomogao je Isusu nositi križ
7. Osudio je Isusa
8. Zovemo ga »nevjernik«
9. Pobunjenik i ubojica kojeg su Židovi oslobodili umjesto Isusa
10. Tesar iz Nazareta, Isusov poočim
11. Dobio je 30 srebrnjaka za Isusovu izdaju
12. Majka Blažene Djevice Marije
13. Prvomučnik, kamenovan zbog vjernosti Isusu
14. Pružila je Isusu rubac da obriše lice
15. Krstio je Isusa na rijeci Jordan.
16. Prva žena

Rješenje: Ivan, David, Elizabeta, Marija, Petar, Šimun Cirenac, Poncije Pilat, Toma, Baraba, Josip, Juda, Ana, Stjepan, Veronika, Ivan Krstitelj, Eva

Damir Mesaroš, III.h, -
OŠ Sveti Sava, Subotica

Danijel Brajkov, IV.h, - OŠ Sveti Sava, Subotica

Nikola Vujković Lamić, III.4. -
OŠ Matko Vuković, Subotica

Minea Matković, III.4. -
OŠ Matko Vuković, Subotica

Slaven Pećerić, IV.h, - OŠ Matko Vuković, Subotica

Leona Ralbovski, II.r, - OŠ Sremski front, Sot

Jure Sudarević, III.c, - OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Hana Sič, I.4, - OŠ Matko Vuković, Subotica

Bojan Ostrogonac, III.c, - OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Julija Mrkaljević, II.b, - OŠ Vladimir Nazor, Đurđin

Ivona Poljaković, I.e, - OŠ Ivan Milutinović, Mala Bosna

Mirela Poljaković, III.e, - OŠ Ivan Milutinović, Mala Bosna

Liječnik

žu da ozdravimo, oni pregledaju naše tijelo, prate zdravlje, rast i razvoj. Pošto je naše tijelo vrlo složeno i komplicirano, postoji puno liječnika – specijalista: liječnik opće prakse, pedijatar, internist, psihijatar, ginekolog, mikrobiolog, otorinolaringolog, kardiolog, gastrolog, urolog, onkolog, anesteziolog, kirurg, neurokirurg, fizioterapeut, stomatolog, radiolog, patolog, ortoped...

Liječnici moraju znati dijagnosticirati, ustanoviti o čemu se točno radi kada je netko bolestan, dati odgovarajući lijek i savjet. Ponekad je potreban čitav tim ljudi kako bi se ustanovila bolest, kao npr. ultrazvuk, laboratorijski nalazi, rendgen...

UVJETI RADA: Liječnici često dežuraju vikendom, blagdanima, tako da često broje više od 40 sati rada tjedno. Pošto rade s ljudima koji su bolesni, često su izloženi zarazama, virusima i bolestima. Oni koji operiraju moraju puno stajati, dok su oni za rendgenom izloženi zračenju, a ima i onih koji su terenski liječnici, te se susreću s raznim situacijama.

ŠKOLOVANJE: Osobe koje žele postati liječnici moraju završiti medicinski fakultet, koji traje šest godina, ali to nije sve! Tada dobivaju zvanje doktora medicine. Nakon toga moraju obaviti pripravnički staž od godinu dana, poslije koga sijedi specijalizacija. Specijalisti, nakon 10. godina stažiranja i istaknute prakse, mogu objaviti različite znanstvene i stručne radove, te mogu dobiti zvanje primarijusa.

Kako se osjećate kada vas nešto boli, kad vam krene temperatura, kad povrijedite nogu, ruku, kad vas boli grlo, glava, uši? Tada u pomoć dolaze LIJEČNICI! Oni na različite načine vode računa o našem zdravlju. Za svaki dio našeg tijela postoji stručnjak koji ga poznaje do sitnih detalja. Važno je znati da su liječnici ljudi koji nam poma-

Završetka kviza Čitam i skitam

HRCKOVI DETEKTIVI

Ogovor iz prošlog broja Korizma traje 40 dana

NAGRAĐENI DETEKTIVI:

Laura Ralbovski, vrtić – OŠ Sremski Front, Sot
Ante Vuković, V.a, - OŠ Matija Gubec, Tavankut
Lea Vojnić Purčar, 4.h, - OŠ Matko Vuković, Subotica
Josip Andrić, II., - OŠ Ivo Lola Ribar, Plavna
Anja Savadinović, I.a, - OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta
Boris Plavšić, II.b, - OŠ 22 oktobar Monoštor
Antonija Ivković Ivandekić, vrtić – Marija Petković Sunčica, Subotica
Danijel Šokčić, I.2, - OŠ Dositej Obradović, Sombor
Goran Dekanj, III.e, - OŠ Ivan Milutinović, Mala Bosna
Slaven Pećerić, IV. h, - OŠ Matko Vuković, Subotica

Nagradno pitanje: Kako se zove poznati pjesnik čiju 100 obljetnicu od rođenja obilježavamo ove godine?

KUPON

Odgovor:

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

Škola

Razred

Dragi naši mladi čitatelji, već je mjesec i pol dana prošlo od kad je započeo 10. jubilarni kviz Gradske knjižnice Subotica pod nazivom *Čitam i skitam*. Preostalo je još 15 dana do njegova završetka. Vrijeme je da provjerimo jeste li spremni za izvlačenje nagrada i jeste li sve napravili kako treba. Ukoliko na svaku stavku stavite kvačicu kao urađeno vi ste spremni:

- ☐ Jesi li posjetio Dječji odjel Gradske knjižnice Subotica kako bi preuzeo materijal za čitanje? (Ove godine je kviz posvećen 15. obljetnici *Hrvatske riječi*)
- ☐ Jeste li pročitali 3 priče (**Katarine Čeliković** i **Vesne Huske**), 1 pjesmu (**Jaše Kopilovića**), životopise i tekst o Gradskoj knjižnici Subotica?
- ☐ Jeste li odgovorili na sva pitanja u online kvizu na <http://www.subiblioteka.rs/hr/online-kviz/strana/93/>?
- ☐ Jeste li ispravno unijeli svoje podatke i broj članske iskaznice?
- ☐ Jeste li obnovili svoju članarinu za narednu godinu?

Bravo! Sve ste odlično napravili. Za vas koji još niste, pri pazite!

Upitnik popuni do 31. ožujka u ponoć. Poslije toga nema više do naredne godine. Sad vam samo preostaje da čekate izvlačenje koje će kao i svaki puta biti javno. Ove godine nešto kasnije zbog uskrasnih blagdana i proljetnog raspusta.

Ne zaboravi! Izvlačenje nagrada bit će 11. travnja (srijeda) u podne u čitaonici Gradske knjižnice Subotica.

A nagrade?

Nagrade su fantastične!

Glavna nagrada – BICIKL!

A bit će tu još i više od 120-130 pa možda i više nagrada kao: USB memorije, knjige, jednodnevne ekskurzije, paketi slatkiša, grickalice, čipsa, kartoni soka, trenirke, majice, ulaznice za kino, Dječje kazalište, ZOO vrt, školski pribor i da ne odajemo baš sve... pogledajte u izlog Knjižnice.

Vidimo se na izvlačenju!

B. I.

ožujak 2018.

15

Tavankučani u Gornjoj Stubici

Učenici hrvatskih odjela OŠ *Matija Gubec* iz Tavankuta u pratnji svojih nastavnika i ravnateljice **Stanislave Stantić Prčić** 9. i 10. veljače posjetili su Gornju Stubicu gdje su ih ugostili učenici i nastavnici tamošnje istoimene osnovne škole.

Pitate se kako im je bilo? U kratkom izletu posjetili su Zagreb, gdje su obišli i *Hrvatski povijesni muzej*, uživali su u razgledanju zagrebačkog Gornjeg grada, prisustvovali su otvorenju izložbe *Franjo Tahy i Tahyjevi grad* u *Muzeju seljačkih buna* u Donjoj Stubici. Već sljedećeg dana, 10. veljače, učenici su na radionici u *Muzeju seljačkih buna* mogli neposredno sudjelovati i naučiti kako su izgledale

i kako se od željeznih alkica izrađivala srednjovjekovna pancirna, mogli su vidjeti i mačeve i ratnu vitešku opremu, a sami su se okušali u gađanju mete lukom i strijelom kakve su koristili Gupčevi suvremenici. Posjetili su i mjesto poprišta jedne od bitaka velike seljačke bune iz 1573. godine. Jedan od najznačajnijih i najistaknutiji vođa seljaka bio je **Matija Gubec**. Ipak, ispred svega ostaje druženje i nova prijateljstva sklopljena s vršnjacima iz Gornje Stubice i željno iščekivanje prilike za uzvratom gostoprimstva u Tavankutu.

Vrijedi istaknuti i da je posjet tavankutske škole Gornjoj Stubici financijski potpomogla Zagrebačka županija.

Uspjeh recitatora

Čujte i počujte! Recitatori na hrvatskom jeziku ostvarili su odličan uspjeh na općinskoj, te i na zonskoj smotri recitatora *Pjesniče naroda mog*, održanoj 2. i 10. ožujka u Gradskoj knjižnici Subotica. Netko će reći »što je tu čudno kada svake godine naši recitatori ostvare zavidne rezultate«? Eeee, pa u tome i jeste bit. To nije ni malo lako niti nevažno. Lako je jednom pobijediti, ali teško je ostati uspješan. Stoga s velikim ponosom predstavljamo recitatore koji su pobijedili na općinskoj smotri.

To su:

Dalibor Matin

(OŠ *Ivan Goran Kovačić*, Sonta) – mlađi uzrast

Martin Vukov

(*Hrvatska čitaonica*, Subotica) – mlađi uzrast

Barbara Piuković

(UBH *Dužijanca*) – srednji uzrast

Lana Vojnić Hajduk

(OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica) – srednji uzrast

Milica Vuković

(HKC *Bunjevačko kolo*, Subotica) – stariji uzrast

S još većim poštovanjem predstavljamo i one koji su, osim pobjede na općinskoj, ostvarili i odličan uspjeh na zonskoj smotri pa ćemo ih bodriti i na Pokrajinskoj smotri koja će biti od 20. do 22. travnja u Sečnju.

To su:

Klaudija Bašić

(KD *Ivan Antunović*, Subotica) – srednji uzrast

Ivan Huska

(Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata) – srednji uzrast

Luka Ješić

(HAD, Subotica) – srednji uzrast

Claudia Karan

(*Hrvatska čitaonica*, Subotica) – srednji uzrast

Mila Kujundžić

(HGU *Festival bunjevački pisama*, Subotica) – srednji uzrast

Katarina Piuković

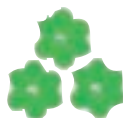
(UBH *Dužijanca*) – stariji uzrast

Augustin Žigmanov

(*Hrvatska čitaonica*, Subotica) – stariji uzrast

Baš je dobro i lijepo bilo slušati ove odlične recitatore. Želimo im da nastave uživati u kazivanju poezije, a nagrade će doći same po sebi.

B. I.

Radujmo se Uskrsu!

Uskrs je pred nama, radujemo se najvećem blagdanu kršćana. Proslavimo ga u znaku ljubavi i dobrote prema drugima. I prema Isusu koji je umro na križu za nas. Nadam se da ste vrijeme kroz korizmu iskoristili za dobra djela, da ste pomagali prijateljima, roditeljima, starijima, kao i da ste nešto novo naučili o ovome blagdanu. Provjerite svoje znanje!

PONUĐENIM RIJEČIMA NADOPUNI REČENICE: ISUSA, NEDJELJU, GRAD, MAGARCU.

CVJETNICU SLAVIMO U _____.
ISUS JE NA _____ UŠAO U _____.
LJUDI SU ODUŠEVLENO POZDRAVLJALI _____.

RIJEŠI OSMOSMJERKU:

U	K	O	Š	A	R	A
G	R	O	B	Ž	Ć	N
J	A	N	J	E	C	D
S	K	R	J	N	R	E
E	L	I	P	E	K	O
S	V	O	N	O	V	Z
S	T	R	A	Ž	A	R

OTKRIJ RIJEČI
POMOĆU

ZNAKOVA I UPIŠI
IH U KVADRATIĆE

O	😊
Č	🕶️
I	@
N	👉
T	#

E	❄️
M	✎
A	✉️
S	&
P	↗️
V	📖

😊	📖	😊

🕶️	@	👉	@	#	❄️

Marina Piuković

✎	❄️	👉	@

👉	✉️

&	↗️	😊	✎	❄️	👉

Stranice SMIJALICE

PODVUCI CRVENIM!!! o mami

- MAMA TE VOLI!
- MAMA TE PUNO, PUNO, PUNO VOLI!
- MAMA TE VOLI I 8.OŽUJKA KAD JOJ DONESEŠ DAR I SVAKI DRUGI DAN!
- MAMA BI DALA SVE ZA TEBE I U SVEMU TI ŽELI POMOĆI, DOBRIM TE DARIVATI!
- MAMA ĆE TI IPAK ZABRANITI IGRICE UKOLIKO NE SPREMIŠ SOBU – ZA TVOJE DOBRO! IZ LJUBAVI!
- ČESTITAJ MAMI ŠTO JE NAJBOLJA MAMA NA SVIJETU NE SAMO 8.OŽUJKA I – POSPREMI SOBU!!!

PODVUCI CRVENIM!!! O TATI

1. Tata te voli
 2. Tata je jak
 3. Tata će te uvijek braniti i čuvati od svega zla ko Superman - koliko god može
 4. Tata je šaljivdžija
 5. Ukoliko padne preko tvojih cipela u hodniku, ipak će se izivcirati i isključiti ti TV dok te grdi!
 6. Stavi cipele na mjesto...
- I ČESTITAJ TATI DAN OČEVA, JOSIPOVO!

(NOVA) NARODNA POSLOVICA

Još nisi smislio/la (novu) narodnu poslovicu? Zar sve moramo mi? Imaš još tri pokušaja! Za ovaj broj, evo: »ŠTO JE BRZO, TO JE I KUSO« To znači, na primjer – cool je uraditi domaću zadaću »na-brzaka« (5min), ali vrlo je moguće da će mama, tata, a učiteljica pogotovo, biti vrlo nezadovoljni učinkom. Ima još primjera – pitaj mamu, pitaj tatu! Naša poslovice: – »ŠTO (NI)JE BRZO, POJEŠĆE GA KUSO!« (AKO SI DOMAĆI!) Možda je to o onoj domaćoj zadaći iz vica koju je – pojeo pas? Pogledajte što kuso savjetuje! (vh)

VOLIM VOJVODINU

Volim zimu, ali volim i proljeće i radujem se njegovu dolasku. Posebno je lijepa ova naša Vojvodina kad se priroda počne buditi. Znam da se slažete sa mnom, a znate li odgovore na sljedeća pitanja, provjerite sami.

1. Koji poznati subotički pjesnik se rodio prije 100 godina?

- a) Jakov Kopilović
- b) Aleksa Kokić
- c) Milovan Miković
- d) Zvonimir Balog

Ovaj poznati subotički pjesnik bio je i atletičar, istaknuti kulturni i sportski djelatnik. Bio je pjesnik koji je s velikim ponosom i često pisao o svojoj ravnici, salašima, oranicama i vinogradima, Gradskoj kući, Dužijanci...

3. Koja su tri likovno uobličena znaka kojima se najčešće predstavlja Grad Vršac?

- a) Kula, grožđe i manastir Mesić
- b) Kula, plaže, knjižnica
- c) vinogradi, hoteli, Gradska kuća
- d) vinogradi, djeca i Gradska kuća

Vršac, Grad pod Kulom, jedan je od najstarijih u Vojvodini. Smješten u podnožju Vršackih planina, s kojih se spušta svjež zrak šuma i dah vinograda, ovaj grad u sebi slikovito odražava i tradiciju i suvremenost.

2. Na obalama koje rijeke se nalazi grad Senta?

- a) Dunava
- b) Morave
- c) Tise
- d) Timoka

Senta je jedan od najstarijih gradova Vojvodine. Prvi puta se pominje 1216. godine, a razvila se zahvaljujući pogodnom geografskom položaju i važnom prijelazu preko rijeke.

4. Tko je autor poznate dječje pjesme *Al' sam rđav*?

- a) Katarina Čeliković
- b) Marjan Kiš
- c) Zvonimir Balog
- d) to je narodna pjesma

Pjesma *Al' sam rđav* nastala je prije desetak godina i veoma brzo je postala pravi hit među djecom, ali i odraslima. Nalazi se i u udžbeniku za glazbenu kulturu za treći razred osnovne škole Glazbena škrinjica 3. koji je tiskan prošle godine za potrebe nastave na hrvatskom jeziku.

Tijanin Uskrsni zeko

Priprema:

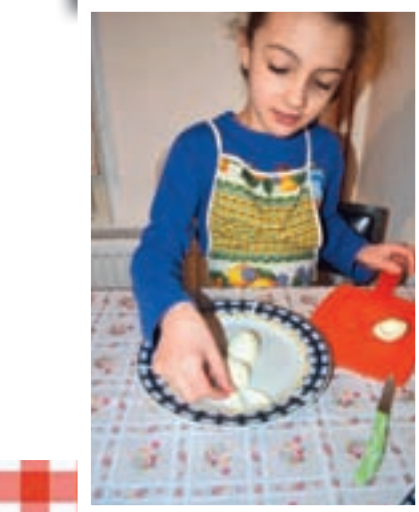
1. Tvrdno kuhano jaje prerežite na pola i polutke postavite na tanjur kao tijelo i glavu. Od drugog kuhanog jajeta (bjelanjka) izrežite po dvije noge, ruke i uši.

2. Nožem zarežite mjesto za oči i tamo postavite zrna papra. Nos napravite od mrkve.

3. Salatu sitno narežite i postavite kao travu, a masline kao jaja po travi i u rukama zeke.

Dobar tek!

Tijaninog Uskrsnog zeku je za Vas pripremila **Tijana Stantić**. Tijana pohađa 2. c razred OŠ *Ivan Milutinović* u Subotici. Igra folklora u HKC *Bunjevačko kolo*, voli se klizati, crtati i igrati se kockama.

Vrijeme pripreme:
10 minuta

Potrebni sastojci:

tvrdno kuhano
jaja

mrkva

salata

masline

2 zrna papra

Jeste li ZNALI?

Iako vjerojatno znate dosta o najvećem kršćanskom blagdanu – Uskrsu, sigurni smo da za neke zanimljive činjenice do sada niste znali.

Uskrs je prvi »klizni« blagdan u povijesti. Uvijek pada poslije 22. ožujka, a slavi se na prvu nedjelju nakon punog mjeseca koji pada na ili poslije 21. ožujka.

Najpoznatiji **simbol** Uskrsa su uskršnja jaja. Njihova povijest seže još od starih Grka, Egipćana i Rimljana koji su jaja doživljavali kao simbol života. Tek početkom 19. stoljeća Europljani proizvode prva čokoladna jaja koja su danas uz čokoladne zečeve najpopularniji slatkiši koje povezujemo s Uskrsom. Najveće uskršnje čokoladno jaje napravljeno je u Italiji 2011. godine. Jaje je bilo visoko 10,39 metara i težilo je 7.200 kilograma.

Uskrs je u zapadnim zemljama blagdan tijekom kojeg se pojede najviše slatkiša. Svake godine tijekom Uskrsa diljem Amerike proda se više od 90 milijuna čokoladnih zečeva i čak 91,4 milijuna čokoladnih jaja.

Jeste li se ikada zapitali zašto baš šunku jedemo za Uskrs? Prema babilonskom mitu, božica Ishtar je s Baalom, bogom Sunca, začela sina Tammuza koji je nakon što je odrastao postao lovac. No, jednog dana u šumi ga je napala i ubila divlja svinja. Nakon što je ostala bez sina Ishtar je naredila svom narodu da nedjeljom jede svinjetinu. Jednom godišnje obilježavala se Tammuzova smrt, a toj obljetnici prethodilo je 40 dana posta. Taj običaj je ostao do danas. Uskršna šunka nakon korizme simbolizira snagu i obilje, jer je baš ona najsnažniji dio svake životinje.

Kako se pripremaju jaja na starovinski način?

Uzme se kuglica pravog pčelinjeg voska i stavi u zaglavak pera i onda se taj vosak rastapa na plamenu svijeće. Nakon što se jaje iscrta, potapa se u hladnu vodu s ljuskom luka, travom ili korom drveća te kuha. Simboli na jajima poput zečeva, leptira, klasja ili ribe nosili su i kroz povijest skrivenu poruku.

Pisanica je dobila ime od riječi pisati, što je zapravo značilo bojiti. Tako lijepo zatvorena, simbolizira Isusov grob. Isus je iz groba, bez pomicanja kamena izašao na nebesa.

Na Veliki petak nema svete mise, samo se slavi muka Isusova i to je zapovjedni post. Košara sa šunkom i drugom hranom na blagoslov se nosi na Veliku subotu.

KINOMANIJA

Pčelica Maja: Medene igre

Pčelica Maja se pojavila prije više od stotinu godina i ubrzo postala jedna od najčitanijih knjiga tog vremena, omiljena i kod odraslih i kod djece. Nakon prve filmske uspješnice koja je oduševila publiku svih generacija, stiže nam nastavak medene priče.

Majina je košnica i ovog puta prepuna uzbudjenja. Ljeto je završilo i stigao je dostojanstvenik iz Buzztropolisa s važnom porukom za kraljicu.

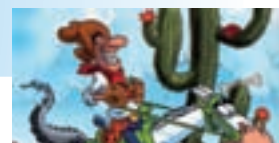
Muzej čudesa

Temeljen na istoimenom proslavljenom romanu autora **Briana Selznicka**, radnja filma *Muzej čudesa* prati Bena i Rose, dvoje djece iz različitih razdoblja koji potajno sanjaju o tome da im životi budu potpuno drugačiji. Ben žudi za ocem kojeg nikada nije upoznao, dok Rose sanjari o tajanstvenoj glumici čiji život prati putem svog vlastitog albuma. Kada Ben otkrije misteriozni trag u vlastitoj kući, a Rose pročita intrigantni naslov u novinama, njih dvoje kreću u potragu za pronalaskom onoga što im fali u životima, a rezultat će biti nešto što nitko od njih niti u najboljim snovima nije očekivao...

U osam smjerova pronađi i precrtaj sljedeće riječi:
 CRTIĆ, KRDO, GLAZBA, TOR, BUDILICA, KIVI, INTERNET, BUDUĆNOST, JANJE, MANDARINA, ZIMNICA, KOSA, LUK,
 DRVO, MLIJEKO, GRM, SAČE.

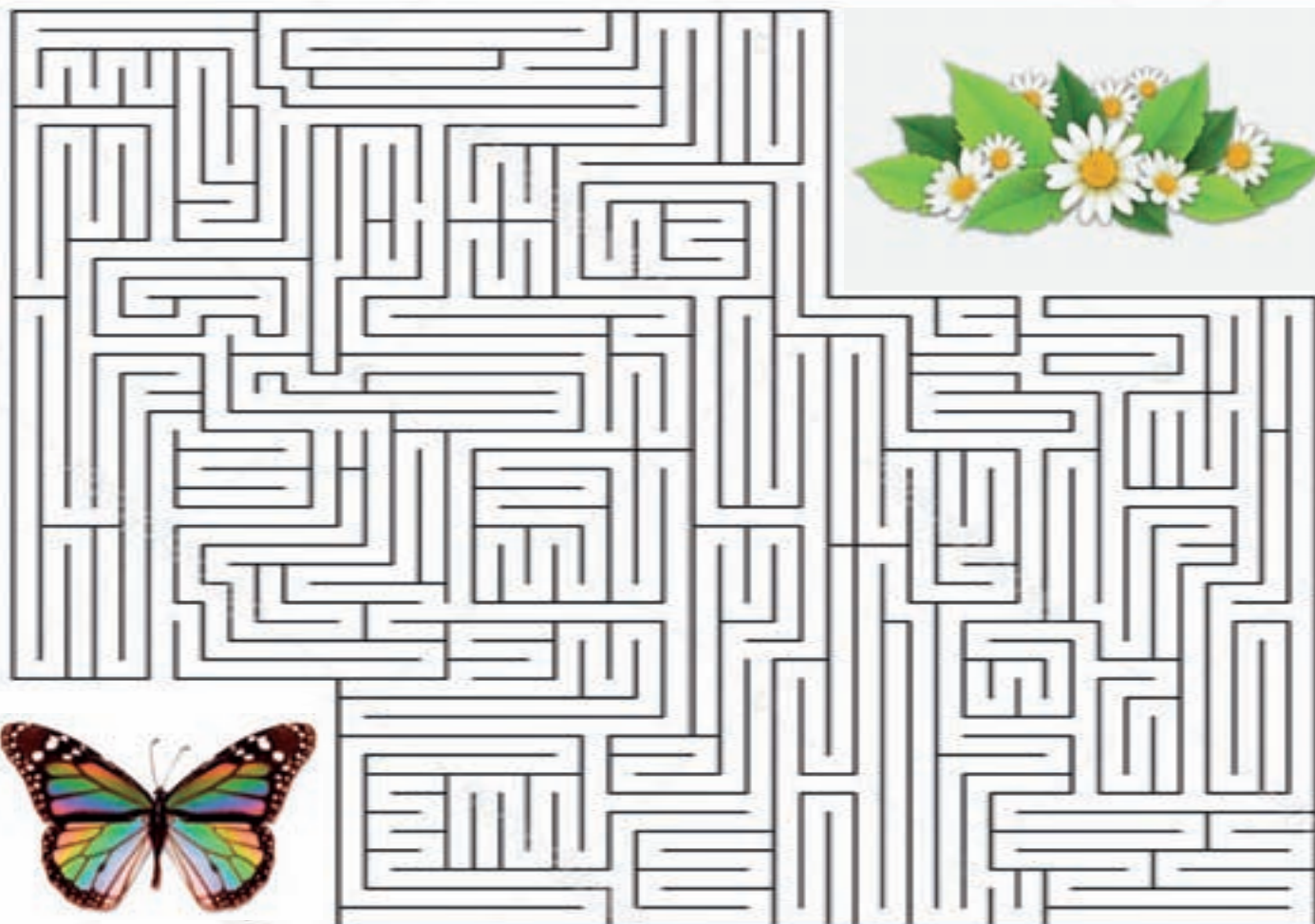
Preostala slova dat će konačno rješenje. Upiši ga u kvadratiće ispod osmosmjerke.

K	T	S	O	N	Ć	U	D	U	B
U	Ć	A	C	I	N	M	I	Z	T
A	N	I	R	A	D	N	A	M	E
E	Ć	A	S	C	M	R	G	A	N
O	K	E	J	I	L	M	S	I	R
E	N	I	T	L	Ć	O	V	D	E
K	Nj	O	Lj	I	K	I	R	U	T
R	R	A	L	D	K	V	T	B	N
D	I	U	J	U	O	M	C	R	I
O	K	I	A	B	Z	A	L	G	C

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Riješi križaljku i u označenim poljima dobit ćeš naziv naše najveće šumske životinje. U pitanju je četveronožac prekriven gustim krznom. Tromo se kreće, ali vješto penje i dobro pliva. Hrani se šumskim plodovima, medom i ribom, ali kad je gladan, napada divljač ili stada ovaca. Zimi spava zimski san, ne jede, nego troši zalihe sala iz tijela. 1. Livadna biljka sa žutom glavicom koja je sastavljena od mnoštva cvjetića. 2. Vrsta južnog voća narančaste boje, a nije mandarina (množina). 3. Pernate domaće životinje: kokoš, pura, guska, patka... (jedno riječju). 4. Mala ptica selica crno-bijele boje. U jesen odleti u toplije krajeve, a u proljeće se vraća u svoje gnijezdo. Hrani se mušicama. 5. Mala četveronožna šumska životinja vrlo dugog i kitnjastog repa. Živi na drveću i odlično se penje. 6. Listopadno drvo i njegov plod koji čuva u zelenoj bodljikavoj ovojnici. 7. Životinja koja jede samo biljnu hranu.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

Riješi »Sudoku« zagonetku:

Pravila: U svakom manjem kvadratu moraju biti brojevi od 1 do 9 bez ponavljanja (matematika nema veze s igrom - nema nikakvog zbrajanja, oduzimanja, množenja...). Također, u svakom vodoravnom i okomitom redu moraju biti brojevi od 1 do 9, bez ponavljanja.

		1					9	
	3							5
2		5		6				
			3		2			
		8		1		4		
			6		8			
				5		9		2
1							3	
	2					1		

6							5	
5							9	
9		1					7	
		3		9				
		2		7		4		
				8		6		
	7					5		8
	8							1
	1							3

Polivači stižu...

Tekst: Slađana
Crtao: Petar Tikvicki

Daj ti neku ideju, što reći Zvezdani, zašto Ivica nije htio doći politu je?

Ne znam, ovaj put je izgleda ozbiljno.

Jako ga je pogodilo ono što je uradila Snježi s haljinom za maskenbal.

Pa da... Al' da gađa...

Ha, evo nas. Kapija otvorena, znači Zveki nas očekuje...

Neki trenutak kasnije...

Bok tetka Ana. Sretan Uskrs. Samo malo, takav je red.

I vama dečki... 'ajte, cure već čekaju...

Hej cure, evo polivača. Smijemo li?

Da, da, čekamo.

Već sam mislila da ste nas zaboravili.

Čini mi se da vam netko nedostaje.

Pa, Ivica. On je ustvari...

Znam, ljut je na mene. Ali ispravit ću ja to već nekako...